

Số: 16 /TB-VKSTB

Thái Bình, ngày 10 tháng 4 năm 2025

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Về việc tổ chức phiên tòa xét xử hình sự bằng hình thức trực tuyến để học tập rút kinh nghiệm của Viện kiểm sát và Tòa án nhân dân huyện Kiến Xương.

Thực hiện Chỉ thị số 01/CT-VKSTC ngày 12/12/2024 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao về công tác của ngành Kiểm sát nhân dân năm 2025, Kế hoạch số 01/KHLN-VKS-TA ngày 05/4/2018 của Liên ngành Viện kiểm sát - Tòa án nhân dân tỉnh Thái Bình. Ngày 19/3/2025, Liên ngành Tòa án - Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thái Bình thống nhất để Tòa án và VKSND huyện Kiến Xương lựa chọn phiên tòa xét xử sơ thẩm vụ án hình sự đối với bị cáo Phạm Tuấn Anh về tội Trộm cắp tài sản theo điểm g khoản 2 Điều 173 Bộ luật Hình sự và tội Hủy hoại tài sản theo điểm g khoản 2 Điều 178 Bộ luật Hình sự để xét xử bằng hình thức trực tuyến để 2 cấp, 2 ngành học tập rút kinh nghiệm vào ngày 28/3/2025.

Thẩm phán, chủ tọa phiên tòa: Bà Nguyễn Thị Nhi - Thẩm phán Tòa án nhân dân huyện Kiến Xương.

Kiểm sát viên: Ông Mai Duy Minh - Kiểm sát viên Viện kiểm sát nhân dân huyện Kiến Xương.

Điểm cầu Viện kiểm sát nhân dân tỉnh gồm: Lãnh đạo Viện kiểm sát nhân dân tỉnh, Trưởng phòng, Phó Trưởng phòng và tương đương, Kiểm sát viên trung cấp, Kiểm sát viên sơ cấp các phòng nghiệp vụ 1,2,7,8,9, Thanh tra - Khiếu tố.

Điểm cầu Tòa án nhân dân tỉnh gồm: Lãnh đạo tòa án nhân dân tỉnh, chánh tòa, Thẩm phán, Thẩm tra viên và Thư ký Tòa án.

Điểm cầu Viện kiểm sát nhân dân, Tòa án nhân dân các huyện, thành phố gồm: Lãnh đạo Viện KSND huyện, thành phố, Kiểm sát viên sơ cấp, Kiểm tra viên, chuyên viên Viện kiểm sát nhân dân huyện, thành phố và Lãnh đạo Tòa án nhân dân huyện, Thẩm phán Tòa án nhân dân các huyện, thành phố.

Sau phiên tòa, đồng chí Trần Thị Thu Trà - Phó Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tỉnh, chủ trì họp với các thành phần tham dự trực tuyến tại Viện kiểm sát nhân dân tỉnh rút kinh nghiệm, đồng thời tổng hợp các ý kiến nhận xét, đánh giá của VKSND cấp huyện. Trên cơ sở họp rút kinh nghiệm, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thái Bình tổng hợp những vấn đề cần học tập, rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung rút kinh nghiệm đối với Kiểm sát viên

1.1. Tác phong của Kiểm sát viên:

Kiểm sát viên mặc đúng trang phục ngành; tác phong cơ bản đỉnh đạc bảo đảm đúng quy định tại Quy tắc ứng xử của Kiểm sát viên tại phiên tòa, phiên họp, ban hành kèm theo Quyết định số 46/QĐ-VKSTC ngày 20/02/2017 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao.

1.2. Phần kiểm sát thủ tục phiên tòa:

- Ưu điểm: Kiểm sát viên tập trung theo dõi và kiểm sát việc tuân theo pháp luật, bảo đảm phần thủ tục bắt đầu phiên tòa đúng quy định.

- Tồn tại: Chủ tọa phiên tòa chưa hỏi bị cáo về việc bản án sẽ được mã hóa và đăng lên cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân tối cao; không giải thích cách xung hô cho bị cáo; không hỏi Kiểm sát viên có đưa ra tài liệu, đồ vật, chứng cứ gì tại phiên tòa hay không; không hỏi kiểm sát viên có ý kiến về phần thủ tục bắt đầu phiên tòa. Kiểm sát viên chưa phát hiện, yêu cầu khắc phục. Kiểm sát viên thấy Thẩm phán chưa hỏi nhưng KSV đã tự chủ động phát biểu bổ khuyết các nội dung còn thiếu mà thẩm phán chưa hỏi KSV.

1.3. Phần công bố cáo trạng:

- Ưu điểm: Kiểm sát viên công bố Cáo trạng giọng đọc rõ ràng. Cáo trạng cơ bản tóm lược đầy đủ các tình tiết khách quan của vụ án và các vấn đề có liên quan.

- Tồn tại:

+ Quá trình đọc Cáo trạng Kiểm sát viên chưa thật chú ý quan sát, hướng về phía bị cáo và những người tham gia phiên tòa mà chủ yếu tập trung vào việc đọc cáo trạng.

+ Về bố cục của Cáo trạng: phần xử lý vật chứng và trách nhiệm dân sự nêu dưới phần Kết luận là chưa phù hợp.

+ Phần nội dung Cáo trạng trình bày chưa hợp lý, nội dung truy tố bị cáo về tội “Huỷ hoại tài sản” nhưng quá trình lập luận lại phân tích theo tội “Làm hư hỏng tài sản” là không đúng. Phần xử lý vật chứng cần bổ sung thêm quy định Điều 47 Bộ luật Hình sự liên quan đến tịch thu, tiêu huỷ vật chứng. Quá trình giải quyết xử lý vật chứng trả lại cho nhà chùa 02 chiếc kết sắt đã bị huỷ hoại là chưa phù hợp vì trong quá trình điều tra gia đình bị cáo đã mua 2 kết sắt mới để trả lại cho nhà chùa.

+ Phần nơi nhận của Cáo trạng ghi nơi nhận là “Bộ phận Hồ sơ nghiệp vụ Công an huyện Kiến Xương” không đúng với quy định.

1.4. Phần xét hỏi:

- Ưu điểm: Kiểm sát viên đã có sự chuẩn bị kỹ đề cương xét hỏi, đặt câu hỏi có trọng tâm, cụ thể; tích cực tham gia xét hỏi đối với bị cáo để làm rõ những nội dung trong vụ án, cụ thể đã làm rõ được nguồn gốc chiếc điện thoại mà bị cáo sử dụng soi đèn trong vụ trộm, làm căn cứ giải quyết xử lý trả lại cho mẹ bị cáo.

- Tồn tại: Kiểm sát viên đã tham gia hỏi nhưng chưa làm rõ được nội dung về việc bồi thường thiệt hại, cụ thể: bị cáo có tác động để gia đình bồi thường thiệt hại cho bị hại và có tự nguyện bồi thường hay không, để có căn cứ áp dụng tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự quy định tại điểm b khoản 1 Điều 51 Bộ luật Hình sự cho bị cáo. Kiểm sát viên chưa tham gia xét hỏi về tình hình thu nhập và tài sản tài sản của bị cáo để có cơ sở đề nghị phạt bổ sung hay không đề nghị phạt bổ sung.

1.5. Phần trình bày luận tội:

- Ưu điểm: Luận tội phân tích, lập luận chặt chẽ và cơ bản đúng Mẫu số 13 ban hành kèm theo Quyết định số 505/QĐ-VKSTC ngày 18/12/2017 của Viện trưởng Viện kiểm sát nhân dân tối cao. Kiểm sát viên trình bày luận tội rõ ràng, tư thế tác phong nghiêm túc. Quan điểm đề nghị của Kiểm sát viên về tội danh, điều luật áp dụng, mức hình phạt phù hợp với quyết định của Hội đồng xét xử và đúng quy định của pháp luật.

- Tồn tại: Bố cục luận tội chưa đúng mẫu, phần kết luận hành vi phạm tội đưa xuống phần cuối là chưa phù hợp. Luận tội thiếu phần nguyên nhân và điều kiện phạm tội; việc đánh giá hành vi trộm cắp tài sản của bị cáo trong vụ án này là “táo bạo, liều lĩnh” là không phù hợp bởi bị cáo thực hiện hành vi phạm tội vào ban đêm vắng vẻ. Luận tội không nhận định về căn cứ để áp dụng hình phạt bổ sung đối với bị cáo.

1.6. Phần tranh luận:

Bị cáo nhất trí với phần luận tội của đại diện Viện kiểm sát nên không có tranh luận gì.

1.7. Các nội dung khác: Không.

2. Nhận xét, góp ý với Thẩm phán Chủ tọa phiên tòa, Hội đồng xét xử, Thư ký phiên tòa.

2.1. Đối với Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa:

- Ưu điểm:

+ Chủ tọa phiên tòa điều hành phiên tòa đảm bảo nguyên tắc dân chủ, công khai, khách quan theo đúng quy định của pháp luật.

+ Chủ tọa phiên tòa đã xét hỏi để làm rõ hành vi phạm tội của bị cáo, các tình tiết định tội, các tình tiết tăng nặng, giảm nhẹ, tính chất, mức độ nguy hiểm cho xã hội của hành vi phạm tội, các vấn đề cần phải giải quyết trong vụ án và giáo dục bị cáo.

- Tồn tại:

+ Phần thủ tục bắt đầu phiên tòa: Chủ tọa phiên tòa chưa hỏi bị cáo về việc bản án sẽ được mã hóa và đăng lên công thông tin điện tử của Tòa án nhân dân tối cao; không giải thích cách xưng hô cho bị cáo; không hỏi Kiểm sát viên có đưa ra tài liệu, đồ vật, chứng cứ gì tại phiên tòa hay không; không hỏi kiểm sát viên có ý kiến về phần thủ tục bắt đầu phiên tòa không? Bị cáo xưng hô trống không nhưng chủ tọa không nhắc nhở bị cáo.

+ Phần xét hỏi: Thẩm phán không yêu cầu bị cáo trình bày diễn biến hành vi phạm tội mà đặt nhiều câu hỏi nhỏ, đặt câu hỏi không trọng điểm về hành vi phạm tội, có những câu hỏi không cần thiết như: Có ai ép buộc bị cáo thực hiện hành vi phạm tội hay không? Có câu hỏi còn lặp lại nội dung hỏi của kiểm sát viên như: Hỏi về nguồn gốc chiếc điện thoại. Thẩm phán chưa xét hỏi bị cáo về tình hình thu nhập tài sản của bị cáo để có căn cứ phạt bổ sung hay không phạt bổ sung.

2.2. Đối với Hội thẩm nhân dân:

- Ưu điểm: Hội thẩm nhân dân đặt câu hỏi ngắn gọn rõ ràng, thông qua việc xét hỏi để lồng ghép việc tuyên truyền pháp luật cho những người tham gia tố tụng và dự phiên tòa.

- Tồn tại: Không

2.3. Đối với Thư ký phiên tòa:

- Ưu điểm: Thư ký đã có mặt từ trước, kiểm tra các công cụ, các điều kiện phục vụ xét xử; kiểm tra người được triệu tập; đọc nội quy phiên tòa theo quy định. Khi công tác chuẩn bị xong, đến giờ khai mạc phiên tòa, thư ký yêu cầu mọi người trong phòng đứng dậy.

- Tồn tại: Không.

2.4. Về kỹ năng xử lý tình huống pháp lý phát sinh tại phiên tòa:

- Ưu điểm: Chủ động xử lý tốt một số tình huống phát sinh tại phiên tòa.

- Tồn tại: Không

2.5. Tác phong, trang phục, lời lẽ ứng xử, bản lĩnh nghề nghiệp của Thẩm phán Chủ tọa phiên tòa và thành viên Hội đồng xét xử:

- Ưu điểm: Tác phong thể hiện sự nghiêm trang, lời lẽ ứng xử có văn hóa

- Tồn tại: Không

2.6. Phần tuyên án:

- Ưu điểm: Bản án bảo đảm nội dung, hình thức theo đúng mẫu ban hành kèm theo Nghị quyết 05/2017/NQ-HĐTP ngày 19/9/2017 của Hội đồng Thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao. Nhận định, phân tích, đánh giá, quyết định tội danh, khoản, điều luật áp dụng, tình tiết giảm nhẹ trách nhiệm hình sự, mức hình phạt cơ bản bảo đảm đúng pháp luật.

- Tồn tại: Bị cáo không nói lời sau cùng, không xin được hưởng sự khoan hồng của pháp luật nhưng thẩm phán vẫn ghi nhận trong bản án.

3. Đánh giá chung về chất lượng phiên tòa.

- Ưu điểm: Kiểm sát viên được phân công thực hành quyền công tố, kiểm sát xét xử; Thẩm phán được phân công Chủ tọa phiên tòa; Thư ký Tòa án đã cơ bản thực hiện tốt chức năng, nhiệm vụ. Kiểm sát viên đã cơ bản thực hiện tốt nhiệm vụ, từ việc nghiên cứu hồ sơ, dự thảo đề cương xét hỏi, tranh luận, luận tội... Tại phiên tòa, Kiểm sát viên luôn giữ thái độ nghiêm túc, ứng xử có văn hóa bảo đảm đúng quy định tại Quy tắc ứng xử của Kiểm sát viên tại phiên tòa, phiên họp và nội quy phiên tòa. Thẩm phán chủ tọa phiên tòa điều hành phiên tòa dân chủ, công khai đảm bảo nguyên tắc xét xử. Do đó, kết quả xét xử vụ án đều bảo đảm khách quan, có căn cứ, đúng pháp luật, đáp ứng yêu cầu đấu tranh phòng chống tội phạm trong giai đoạn hiện nay.

- Tồn tại: Cách thức tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm: Chất lượng âm thanh có lúc còn chưa tốt, không nghe rõ làm ảnh hưởng đến việc theo dõi diễn biến

phiên tòa.

4. Yêu cầu của Lãnh đạo Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Thái Bình.

Viện kiểm sát nhân dân huyện Kiến Xương cần chủ động phối hợp chặt chẽ với Tòa án trong việc tổ chức các phiên tòa rút kinh nghiệm. Chủ động trao đổi, thống nhất giữa lãnh đạo hai cơ quan trong việc lựa chọn phiên tòa rút kinh nghiệm nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác công tố và xét xử. Để việc tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm đạt mục tiêu đề ra, các đơn vị cần lựa chọn vụ án có tính chất phức tạp hoặc vụ án có Luật sư tham gia bào chữa cho bị cáo để đưa ra xét xử tại phiên tòa rút kinh nghiệm, đánh giá được sâu sắc toàn diện hơn.

Tăng cường việc phối hợp giữa Thẩm phán với Kiểm sát viên trong giai đoạn chuẩn bị xét xử để nâng cao chất lượng các phiên tòa và đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp.

Trên đây là thông báo những nội dung cần học tập, rút kinh nghiệm qua theo dõi phiên tòa xét xử sơ thẩm vụ án hình sự bằng hình thức trực tuyến đối với bị cáo Phạm Tuấn Anh phạm tội Trộm cắp tài sản và tội Hủy hoại tài sản, xét xử hồi 08 giờ 00 phút ngày 28/3/2025 tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Kiến Xương, tỉnh Thái Bình./.

Nơi nhận:

- VC1, Vụ 1, 7, VPTH- VKSNDTC (để báo cáo);
- Đ/c Viện trưởng VKSND tỉnh (để báo cáo);
- Lãnh đạo TAND tỉnh (để trao đổi);
- VKSND huyện, thành phố (để rút kinh nghiệm);
- Các phòng VKSND tỉnh (để rút kinh nghiệm);
- Lưu: Phòng 7, Tòa Hình sự.

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Trần Thị Thu Trà

